Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Departamentul Federal pentru Afaceri Economice, Educație și Cercetare EAER

MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA

Ministerul Muncii și Protecției Sociale Republica Moldova

Elveția (EAER) – Moldova (MMPS): Foaia de parcurs pentru implementarea Memorandumului de Înțelegere

1 Context

În 2023, Departamentul Federal pentru Afaceri Economice, Educație și Cercetare (EAER) al Confederației Elvețiene și Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS) al Republicii Moldova au semnat, la 18 octombrie 2023, un Memorandum de Înțelegere (MdÎ) privind cooperarea în domeniul muncii și al ocupării forței de muncă.

Memorandumul este pus în aplicare prin intermediul unui dialog la nivel înalt privind munca și al reuniunilor experților. Schimbul anterior de opinii a evidențiat interesul reciproc și beneficiile viitoare ale discuțiilor aprofundate pe teme precum dialogul social, productivitatea și munca decentă, viitorul muncii, precum și cooperarea economică și dezvoltarea.

Elveția finanțează programe de cooperare pentru dezvoltare economică care promovează crearea de locuri de muncă mai multe și mai bune în Moldova. Experiențele și rezultatele programelor vor fi discutate și analizate în cadrul misiunilor tripartite și al dialogurilor privind munca.

În plus, Moldova și statele AELS au semnat Acordul de liber schimb în 2023. Reprezentând o etapă importantă în relațiile economice bilaterale, Acordul de liber schimb conține un capitol cuprinzător privind comerțul și dezvoltarea durabilă, incluzând referiri la principiile și drepturile fundamentale ale OIM la locul de muncă, convențiile OIM ratificate, precum și cooperarea bilaterală pentru dezvoltare economică.

2 Obiective

Pe baza priorităților stabilite de ambele țări, Departamentul Federal pentru Afaceri Economice, Educație și Cercetare (EAER) al Confederației Elvețiene, reprezentat de Secretariatul de Stat pentru Afaceri Economice (SECO) și MMPS, au definit împreună Foaia de parcurs pentru colaborarea din următorii ani (2026-2029). Foaia de parcurs va permite planificarea unor activități coerente și eficiente, de interes reciproc pentru ambele părți, și va contribui la viitorul colaborării dintre cele două țări, într-un spirit de prietenie și respect.

Prezenta Foaie de parcurs poate servi drept bază pentru discuții privind temele, obiectivele și calendarul colaborării. Scopul său este de a sintetiza prioritățile exprimate de SECO și MMPS și propune posibile obiective și indicatori, care au fost discutați și convenți de comun acord de ambele părți.

3 Teme și priorități

Prioritățile formulate de SECO și MMPS pot fi sintetizate în jurul temelor „Dialogul social”, „Productivitatea și munca decentă”, „Viitorul muncii” și „Cooperarea economică și dezvoltarea”, care pot include următoarele subteme:

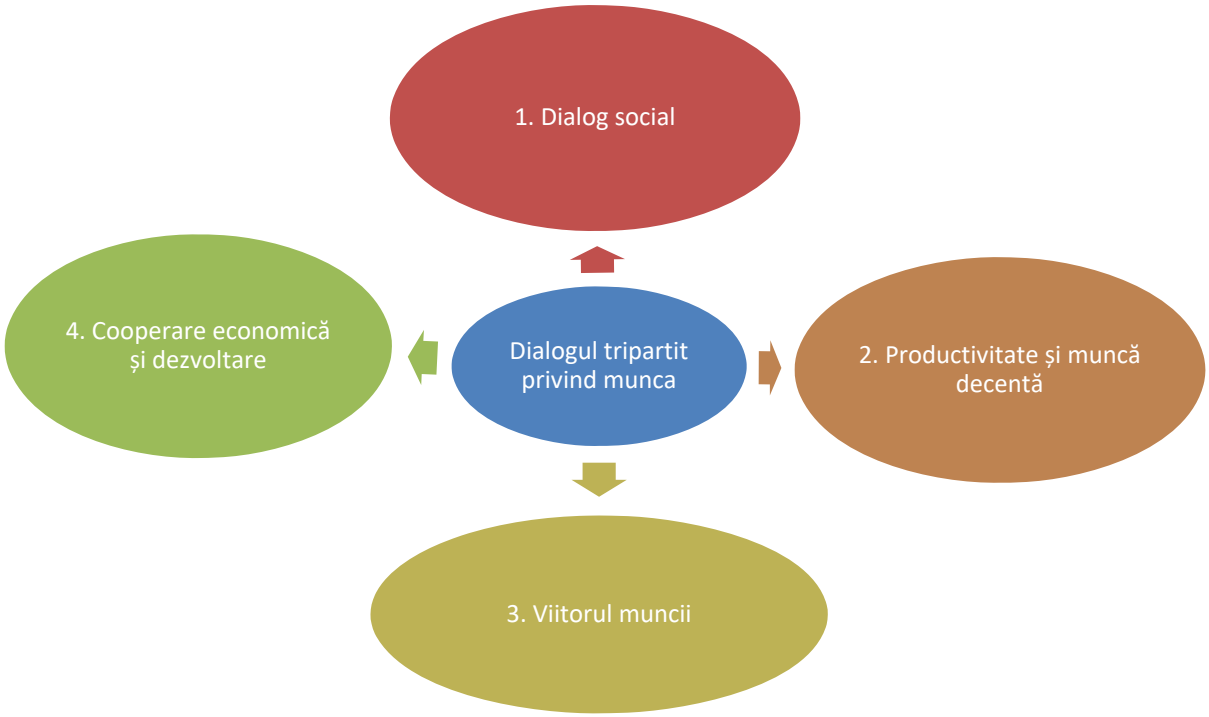

1. **<u>Dialogul social</u>**
   - Rolul partenerilor sociali în politicile privind munca și ocuparea forței de muncă, organizarea și reprezentarea partenerilor sociali;
   - Contracte colective de muncă: abilități de negociere ale partenerilor sociali, proceduri de mediere și conciliere.

2. **<u>Productivitate și muncă decentă</u>**
   - Promovarea unui sector privat productiv și durabil, cu condiții de muncă decente;
   - Condiții-cadru pentru o piață a muncii funcțională, inclusiv modernizarea serviciilor publice de ocupare a forței de muncă, integrarea pe piața muncii, dezvoltarea competențelor, capacitatea de inserție profesională, inspecția muncii, asigurarea de șomaj și securitatea și sănătatea în muncă.
   - Formalizarea și munca nedeclarată: consolidarea capacității Inspectoratului de Stat al Muncii de a detecta și preveni munca nedeclarată și promovarea inițiativelor de formalizare specifice fiecărui sector.

3. **<u>Viitorul muncii</u>**
   - Impactul tehnologiei digitale, al inteligenței artificiale, al conectivității online și al altor evoluții transformatoare asupra muncii decente, creșterii economice și noilor locuri de muncă;
   - Implicații politice și măsuri de adaptare în fața schimbărilor structurale.

4. **<u>Cooperare economică și dezvoltare</u>**
   - Programe de cooperare în domeniul muncii și al ocupării forței de muncă: crearea de locuri de muncă mai multe și mai bune; îmbunătățirea condițiilor de muncă decente și a productivității;
   - Lanțuri valorice durabile: promovarea competitivității și a accesului la piețele internaționale, inclusiv prin punerea în aplicare a capitolului din Acordul de liber schimb privind comerțul și dezvoltarea durabilă.

Cooperarea economică și dezvoltarea reprezintă, în același timp, un subiect de discuție și un mijloc de punere în aplicare a temelor menționate mai sus.

În ceea ce privește subiectele menționate mai sus, SECO și MMPS ar putea dori să colaboreze la ratificarea convențiilor relevante ale OIM și la transpunerea acestora în legislația și practica națională.

4 Obiective și indicatori pentru perioada 2026-2029

Obiectivul 1: Dialog bilateral regulat la nivel înalt privind problemele de interes comun
Rezultatul 1.1: Se organizează periodic un dialog privind munca
Indicatori: a) O reuniune pe an. b) Dialogurile vor fi găzduite alternativ de Elveția și de Moldova. c) Reprezentare de nivel înalt atât din partea SECO, cât și din partea MMPS. d) Partenerii sociali din Moldova și Elveția participă activ.
Rezultatul 1.2: În cadrul dialogului privind forța de muncă, Elveția și Moldova fac schimb de opinii cu privire la aspecte de interes comun legate de forța de muncă și ocuparea forței de muncă
Indicatori: a) Dialogurile includ subiecte definite în Foaia de parcurs. b) SECO și MMPS au identificat împreună până la 2 provocări comune privind subiectele discutate. c) SECO și MMPS au identificat până la 2 domenii pentru un schimb de opinii suplimentar.
Rezultatul 1.3: Elveția și Moldova organizează reuniuni suplimentare la nivel de experți pe teme specifice, în funcție de interes și de resursele disponibile.
Indicatori: d) SECO și MMPS organizează reuniuni sau seminare la nivel de experți, în funcție de interes și de resursele disponibile. e) Sunt invitați experți relevanți, inclusiv din partea partenerilor sociali, dacă este necesar. f) Lecțiile învățate în urma reuniunilor experților sunt integrate în dialogul privind forța de muncă.
Rezultatul 1.4: Elveția și Moldova convin asupra continuării dialogului privind forța de muncă și a Foii de parcurs pentru implementarea Memorandumului de Înțelegere după 2029.
Indicatori: a) SECO și MMPS evaluează rezultatele din Foaia de parcurs 2026-2029. b) SECO și MMPS convin de comun acord asupra colaborării viitoare, inclusiv asupra unei noi Foi de parcurs, dacă este cazul.
Obiectivul 2: Se intensifică activitățile de sensibilizare, promovare și informare cu privire la programele elvețiene în Moldova.
Rezultatul 2.1: Elveția și Moldova integrează lecțiile învățate din programele elvețiene relevante în dialogul tripartit privind munca.
Indicator: a) Dialogurile tripartite privind munca includ mesaje-cheie din implementarea programelor elvețiene relevante, dacă este cazul.
Rezultatul 2.2: Elveția și Moldova organizează și participă împreună la evenimente relevante.
Indicatori: a) SECO și MMPS organizează evenimente comune dedicate rezultatelor și lecțiilor învățate din programele elvețiene și din cadrul dialogului tripartit privind forța de muncă. b) SECO și MMPS participă împreună la evenimente și conferințe, în funcție de interes și

de resursele disponibile.

Semnat la Geneva, la 8 iunie 2026, în limba engleză.

Pentru Departamentul de Afaceri Economice, Educație și Cercetare al Confederației Elvețiene	Pentru Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova
Jérôme Cosandey	Natalia Plugaru
Șeful Direcției Elvețiene a Muncii	Ministra Muncii și Protecției Sociale